

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Toiminta- kertomus 2024

Hallinto-oikeuden info

Itä-Suomen hallinto-oikeus on yksi maamme alueellisista hallinto-oikeuksista. Tuomiopiiri ulottuu Pohjois-Savon, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakuntiin. Itä-Suomen hallinto-oikeus sijaitsee Kuopiossa Itä-Suomen hovioikeuden kanssa samassa pihapiirissä. Hallinto-oikeus on kaksikielinen tuomioistuin.

Hallinto-oikeudessa asioiden käsittely tapahtuu pääosin kirjallisesti asiakirjojen perusteella. Asianosaisen vaatimuksesta tai asian selvittämiseksi voidaan tarvittaessa järjestää esimerkiksi katselmus tai suullinen käsittely. Hallinto-oikeuden päätökseen voi hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Pääsääntöisesti muutosta voi hakea vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Miten asia etenee hallinto-oikeudessa? Hallinto-oikeusprosessia esittelee Tuomioistuinviraston julkaisemalla Itä-Suomen

hallinto-oikeuden tiloissa kuvatulla videolla [Viranomaispäätöksestä valittaminen hallinto-oikeuteen](#). Hallintotuomioistuinten toimintaa ja hallinto-oikeudessa käytettävää ammattikieltä avaa helppolukuinen sanasto [Pieni hallintotuomioistuinsanasto](#), jonka voi ladata Itä-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilta.

Hallinto-oikeuden henkilökuntaan kuuluu noin 80 henkilöä, joista noin puolet on tuomareita. Joissain asiaryhmissä asian ratkaisevaan kokoonpanoon kuuluu myös sivutoiminen asiantuntijajäsen. Työskentely tapahtuu sähköisin välinein ja aineistoa käsitellään ja säilytetään sähköisissä asianhallintajärjestelmissä. Itä-Suomen hallinto-oikeuden toimintamenot ovat toimitilakustannukset ja tietyt muut kuluerät pois lukien vuosittain noin 6–6,5 miljoonaa euroa, josta yli 90 % on henkilöstökuluja.

Tutustu erilaisia työtehtäviä esittelevään sarjaan [Millaista on olla töissä](#)

[hallinto-oikeudessa?](#) Itä-Suomen hallinto-oikeuden verkkosivuilla.

Itä-Suomen hallinto-oikeus on vuonna 2024 juhlinut 10-vuotiaista Itä-Suomen hallinto-oikeutta ja hallinto-oikeuksien 25:tä toimintavuotta. Itä-Suomen hallinto-oikeus on aloittanut toimintansa 1.4.2014, jolloin Kuopion ja Kouvolan hallinto-oikeudet lakkautettiin ja Itä-Suomen hallinto-oikeus perustettiin. Hallinto-oikeudet on perustettu 1.11.1999 voimaan astuneella hallinto-oikeuslailla, jolloin lääninoikeudet lakkautettiin. Sosiaalisen median historiikkijulkaisuissa on kerrottu faktaa ja tarinoita toimintavuosien varrelta. Historiikkijulkaisut löytyvät Itä-Suomen hallinto-oikeuden [LinkedIn-tililtä](#) tunnisteilla #HAO25 ja #ISHAO10

Sisällysluettelo

Hallinto-oikeuden info.....	2
Ylituomarin katsaus	
Tuomioistuintyön arkea ja juhlaa	4
Överdomarens översikt	
Vardag och fest i domstolsarbetet.....	6
Hallintojohtajan katsaus	
Näkyvää ja näkymätöntä	8
Laadukasta päätöstä kehittämässä	10
Suurpetoasiat Itä-Suomen hallinto-oikeudessa	12
Vihreää siirtymää koskevat valitukset	14
Finlex-ratkaisuja verotuksesta, hyvinvointialueasioista ja tietosuojasta	16
Loputon työmaa: työhyvinvointi	18

Tilastot	
Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat	20
Saapuneet asiat pääasiaryhmittäin	21
Keskimääräinen käsittelyaika pääasiaryhmittäin	22
Ratkaistut asiat pääasiaryhmittäin	23
Ratkaistujen asioiden lopputulokset	24
Suulliset käsittelyt	25
Hallinto-oikeuden henkilöstö vuonna 2024	26
Asiantuntijajäsenet	
Toimikausi 1.11.2022–31.10.2027	26
Tuomioistuimen arvot	27

YLITUOMARIN KATSAUS

Tuomioistuintyön arkea ja juhlaa

Kertomusvuonna tuli kuluneeksi 25 vuotta hallinto-oikeuksien perustamisesta ja kymmenen vuotta Itä-Suomen hallinto-oikeuden perustamisesta. Hyvillä mielin voin todeta, että hallinto-oikeudet ovat tänä aikana vakiinnuttaneet paikkansa itsenäisten ja riippumattomien tuomioistuinten joukossa osana tuomioistuinlaitosta. Itä-Suomen hallinto-oikeus taas on vakiinnuttanut paikkansa alueellisena hallinto-oikeutena ja noin 80 henkilön työpaikkana Kuopiossa. Vakiintuminen ei kuitenkaan tarkoita paikalleen jäämistä, päinvastoin. Kun perusasiat ovat kunnossa, toimintaa on mahdollista kehittää sekä henkilöstön että tuomioistuimessa asioivien näkökulmasta aina vaan sujuvammaksi.

Tuomioistuinlaitoksen strategia on laadittu vuosille 2023–2033. Tuomioistuimen perustehtävä on tuottaa oikeusturvaa ratkaisemalla sen käsiteltäväksi tulleet asiat. Lainkäyttöasioiden käsitteleminen ja ratkaiseminen on tuomioistuimen arkea. Tuomareiden ja muun lainkäyttöhenkilöstön ohella saman perustehtävän ääressä ovat myös lainkäyttösihteerit. Jokainen tuomioistuimessa työskentelevä edistää oikeusturvan toteutumista omassa roolissaan. Ikävä kyllä hallinto-oikeuden toiminta jää usein pimentoon suurelta yleisöltä. Tuomioistuinlaitoksen tunnettuuden lisääminen onkin yksi strategiaauden tavoitteista, jota myös Itä-Suomen hallinto-oikeus pyrkii omilla toimillaan edistämään. Hallinto-oikeus muun muassa

tiedottaa ratkaisuistaan julkisuus- ja tietosuojalainsäädännön asettamissa raameissa. Myös tämän vuosikertomuksen tarkoitus on jakaa tietoa, minkä vuoksi kertomukseen on koottu kirjoituksia hallinto-oikeuden tehtävistä, ratkaisuista, laatutyöstä ja tilastoista.

Tuomioistuinta johtaa ja sen tuloksellisuudesta vastaa päälikkötuomari. Merkittävä muutos omassa arjessani oli se, kun aloitin hallinto-oikeuden ylituomarina toukokuussa 2024. Kyse ei ollut kuitenkaan hypystä tuntemattomaan, vaan enemmänkin paluusta ammatilliseen kotipesään. Olen työskennellyt tässä samassa hallinto-oikeudessa aiemmin esittelijänä ja tuomarina. Tuomarin identiteetti on pysynyt lujassa sen yli kahdeksan

vuotta, jonka vietin tuomioistuinten keskushallintotehtävissä oikeusministeriössä ja Tuomioistuinvirastossa. Itä-Suomen hallinto-oikeus on muuttunut ja kasvanut sekä asia- että henkilöstömäärältään kuluneiden vuosien aikana. Palaaminen oli kuitenkin mieltä ja helppoakin kiitos niiden tuttujen ihmisten, joiden kanssa olin työskennellyt aiemmin, sekä kaikkien uusien työkavereiden. Kiitos hallinto-oikeuden upealle henkilöstölle lämpimästä vastaanotosta ja työstänne kertomusvuonna!

Arkinen työ hallinto-oikeudessa jatkuu. Hallinto-oikeuden pitkän aikavälin tavoite on ratkaista vuosittain sama määrä asioita kuin ratkaistavaksemme saapuu. Tavoitteen

saavuttaminen turvaa sujuvan ratkaisutoiminnan ja asioiden joutuisan käsittelyn. Arkeen sekoittuu myös juhlaa. Kertomusvuoden lopulla alkoi Kuopio250-juhlavuosi. Itä-Suomen hallinto-oikeus on ylpeä sijainnistaan yhdessä niistä harvoista kaupungeista, joissa sijaitsee kaikki kolme alueellista tuomioistuinta. Hallinto-oikeuden lisäksi Kuopiossa sijaitsevat Itä-Suomen hovioikeus ja Pohjois-Savon kärjäoikeus. Kuopio on vahva tuomioistuin-kaupunki ja yhteistyö tuomioistuinten välillä on savolaisen mutkatonta. Tätäkin merkkipuotta juhlimme arkisesti työn merkeissä.

Anu Koivuluoma
Ylituomari

ÖVERDOMARENS ÖVERSIKT

Vardag och fest i domstolsarbetet

Under berättelseåret har det förflutit 25 år sedan förvaltningsdomstolarna inrättades och tio år sedan Östra Finlands förvaltningsdomstol grundades. Med glädje kan jag konstatera att förvaltningsdomstolarna under denna tid har etablerat sin ställning bland självständiga och oberoende domstolar som en del av domstolsväsendet. Östra Finlands förvaltningsdomstol har däremot etablerat sin ställning som regional förvaltningsdomstol och som arbetsplats för cirka 80 personer i Kuopio. Etablering innebär dock inte att förvaltningsdomstolen står stilla, tvärtom. När grunden är i skick är det möjligt att utveckla verksamheten så att den blir allt smidigare, både ur personalens och domstolskundernas synvinkel.

Domstolsväsendets strategi har utarbetats för åren 2023–2033. Domstolens grundläggande uppgift är att ge rättsskydd genom att avgöra de mål och ärenden som väckts vid domstolarna. Handläggningen och avgörandet av rättskipningsärenden är domstolens vardag. Utöver domare och annan rättskipningspersonal finns också rättskipningssekreterare som utför sin del av denna grundläggande uppgift. Var och en som arbetar vid domstolen främjar tillgodoseendet av rättsskyddet i sin egen roll. Tyvärr förblir förvaltningsdomstolens verksamhet ofta oklar för allmänheten. Att göra domstolsväsendet mer känt är ett av målen för strategiperioden, ett mål som även Östra

Finlands förvaltningsdomstol strävar efter att främja genom sina egna åtgärder. Förvaltningsdomstolen informerar bland annat om sina avgöranden inom ramen för offentlighets- och dataskyddslagstiftningen. Syftet med denna årsberättelse är också att sprida information, och därför finns det i berättelsen en samling artiklar om förvaltningsdomstolens uppgifter, avgöranden, kvalitetsarbete och statistik.

Chefsdomaren leder domstolen och svarar för dess resultat. En betydande förändring i min vardag skedde när jag tillträdde som överdomare vid förvaltningsdomstolen i maj 2024. Det var dock inte fråga om ett

hopp in i det okäna, utan snarare om att återvända till mitt yrkesmässiga hem. Jag har tidigare arbetat som föredragande och domare vid samma förvaltningsdomstol. Min domaridentitet har förblivit stark i de mer än åtta år som jag tillbringade i domstolarnas centralförvaltningsuppgifter vid justitieministeriet och Domstolsverket. Östra Finlands förvaltningsdomstol har förändrats och vuxit under de senaste åren både i fråga om antalet mål och ärenden samt antalet anställda. Men det var trevligt och till och med lätt att återvända tack vare de bekanta människor som jag tidigare hade arbetat med och alla nya arbetskamrater. Tack till den fantastiska personalen vid förvaltningsdomstolen för

ert varma mottagande och ert arbete under berättelseåret!

Det vardagliga arbetet vid förvaltningsdomstolen fortsätter. Förvaltningsdomstolens långsiktiga mål är att varje år avgöra samma antal mål och ärenden som väcks vid förvaltningsdomstolen. Genom att målet uppnås tryggas en smidig dömande verksamhet och en snabb handläggning av målen och ärendena. Vardagen blandas också med fest. I slutet av berättelseåret inleddes jubileumsåret Kuopio250. Östra Finlands förvaltningsdomstol är stolt över sitt läge i en av de få städer där alla tre regionala domstolar finns. Utöver förvaltningsdomstolen ligger Östra Finlands

hovrätt och Norra Savolax tingsrätt i Kuopio. Kuopio är en stark domstolsstad och samarbetet mellan domstolarna är okomplicerat på ett savolaxiskt vis. Även detta jubileumsår firar vi vardagligt i arbetets tecken.

Anu Koivuluoma
Överdomare

HALLINTOJOHTAJAN KATSAUS

Näkyvää ja näkymätöntä

Kirjoitin ensimmäisen hallintojohtajan katsaukseni vuotta 2022 koskevaan toimintakertomukseen. Tuolloin pohdin sitä, miten valtaosa hallinnossa hoidettavista asioista jää tavalliselta lainkäyttötehtävissä työskentelevältä henkilöstön jäseneltä piiloon, kun taas hallintojohtajana näkökulma avautui aivan kaikkeen.

Olen tämän jälkeenkin usein pohtinut hallinto-osastolla hoidettavien tehtävien moninaisuutta ja näkyvyyttä.

Moni hallinnon tehtävä on sellainen, että kun se hoidetaan sujuvasti ja nopeasti, sitä ei muu

henkilöstö huomaakaan. Tämä toki on tavoitteenakin ja se kuuluu tukitehtävien luonteeseen. Olisi kuitenkin tärkeää, että henkilöstöllä olisi riittävästi tietoa hallinto-osaston henkilöstön vastuualueista ja siitä, miten tukitoiminnot ovat läsnä erilaisissa viraston päivittäistoiminnan prosesseissa.

Olenkin pyrkinyt kiteyttämään ja esittelemään hallinto-osastolla tehtävää työtä henkilöstölle. Olen laatinut hallinto-osaston henkilöstölle tehtäväkuvat ja niiden pohjalta esittelyn hallinnon henkilöstön työnkuvista viraston intra-sivuille. Hallinnon esittelyä

on helpottanut hallinnon sähköisen asianhallintajärjestelmän HILDA:n käyttöönotto, joka on aiempaa asianhallintajärjestelmää tarkemmin sanallistanut hallinnollisten asioiden tehtäväkenttää. Myös erilaisia lukumäärä- ja käsittelytietoja on ollut helpompi etsiä, vaikkakin HILDA:sta puuttuvat varsinaiset tilastotoiminnot. Hallinnon työhön liittyviä tietoja, esimerkiksi käsiteltyjen tietopyyntöjen lukumääriä, on esitelty muun muassa viraston sisäisissä uutiskirjeissä. Uutiskirjeissä on esitelty säännölliseen tahtiin myös työhyvinvointiin liittyviä teemoja, ICT-vinkkejä ja viestinnän kehittämiseen tähtääviä hankkeita. Viraston

ohjeita on kerätty sisäiseen ohjepankkiin ja viimeisimmin viraston tietosuojatyötä on esitelty teemaan liittyvässä koko henkilöstön sisäisessä koulutustilaisuudessa.

Kaikkein vaikeinta on kuitenkin kuvata tätä omaa tehtävääni – miten sanallistaa sitä pitkien ja lyhyiden, strategisten ja käytännöllisten, nopeiden ja vuosikausia kehityksen kohteena olevien ja tietenkin helppojen ja vaikeiden työtehtävien joukkoa, joka päivästä ja viikosta toiseen vaihdellen löytää tiensä hallintojohtajan työpöydälle. Vielä en ole saanut tyydyttävän tyhjentyvästi kiteytettyä tätä tehtävää,

ainakaan sellaisella sanamäärällä, joka tähän kirjoitukseen käytettävään tilaan mahtuisi. Tästä huolimatta olen parhaani mukaan esitellyt tehtävääni muun muassa uusien henkilöiden perehdytyksessä, oman tehtäväkuvani hahmotelmassa ja uuden hallintopäällikön viran hakukuulutuksen luonnostelussa.

Vuoden 2025 alkupuolella Itä-Suomen hallinto-oikeudessa aloittaa ensimmäinen hallintopäällikön vakinaiseen virkaan valittu henkilö, ja minä palaan hoitamaan taustavirkaani hallinto-oikeustuomarina. Otin

aikanaan vastaan ja jätän seuraavan hallintopäällikön huomaa osaavat ja asiantuntevat hallinnon ammattilaiset, sujuvat prosessit ja aidon halun tukea ja helpottaa lainkäyttötoimintaa ja koko henkilöstön työtä.

Kiitos hallinto-osaston henkilöstölle ammatitaitoisesta työstä ja koko henkilöstölle ja kaikille yhteistyötahoille sujuvasta yhteistyöstä!

Karoliina Hyvärinen
Hallintojohtaja

Laadukasta päätöstä kehittämässä

Itä-Suomen hallinto-oikeus on ollut aktiivisesti mukana hallinto-oikeuksien valtakunnallisessa laatuhankkeessa. Hallinto-oikeuksien ylituomarit ovat käynnistäneet hankkeen vuonna 2020. Laatuhankkeen tavoitteena on parantaa näkyvästi hallinto-oikeuksien tuomioistuintoiminnan laatua ja tuoda konkreettista hyötyä tuomioistuintyöhön.

Vuosina 2022–2024 tiivistä kehitystyötä on tehty päätösten rakenteen ja kirjoittamisen parissa. Vuonna 2024 tehty työ on huipentunut, kun on julkaistu yhteistyönä

valmistettu Laadukas päätös hallintoprosessissa -käsikirja. Käsikirjan tarkoitus on auttaa hallinto-oikeuksien uusien työntekijöiden perehdytyksessä ja olla kokeneimmille lainkäyttäjille tukena päätöksen kirjoittamisessa. Lisäksi tavoitteena on, että ulkopuolinen lukija saa käsikirjan kautta hyvän kokonaiskuvan hallintolainkäytöstä, hallinto-oikeuksien toimintaympäristöstä sekä päätösten perustelemiseen vaikuttavista tekijöistä. Käsikirjassa on myös osio, joka koskee osapuolten roolia laadukkaan päätöksen rakentamisessa: valituskieljän

laatimista sekä valituksen sisällöllisiä ja muodollisia vaatimuksia.

Käsikirjan julkaisua on edeltänyt hallinto-oikeuksien henkilöstöjen välinen yhteistyö. Kirjoitustapasuosituksia ovat miettineet ensin neljä työryhmää, joissa on ollut edustus kaikista hallinto-oikeuksista. Työryhmien julkaisu raporttinsa sisältöä on esitelty henkilöstölle, jalkautettu laatusuosituksia ja arvioitu oman työn muutostarpeita. Samalla on saatu henkilöstöltä arvokasta palautetta. Tehdyn työn jalostamisesta ja varsinaisesta lopullisen

käsikirjan kirjoittamisesta ovat vastanneet työryhmien puheenjohtajat ja sihteerit. Heitä on avustanut käsikirjaa varten perustettu ohjausryhmä.

Sen ohella, että laatuhanke on tiiviisti hallinto-oikeuksien henkilöstön hanke, tärkeänä on pidetty myös yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa. Käsikirjaa työstettäessä on kuultu eri sidosryhmiä. Kommentteja on saatu niin asiamiehiltä, viranomaisilta, edunvalvojatahoilta kuin yksittäisiltä hallinto-oikeusprosessin asiantuntijoiltakin. Saatu palaute on otettu

huomioon käsikirjassa ja sitä tullaan mahdollisuuksien mukaan ottamaan huomioon edelleen käynnissä olevassa laatuhanketyössä. Yhteydenpitoa sidosryhmiin tullaan laatuhankkeessa eri muodoissa jatkamaan.

Laatuhanke jatkaa kulkuaan. Työtä tehdään edelleen päätösten kirjoittamisesta koskevien laatusuositusten jalkauttamiseksi osaksi jokaisen lainkäyttäjän työtä. Samalla seurataan suosituksien vaikutuksia. Toisaalta katse on jo suunnattu tuleviin kehittämiskohteisiin. Vuonna 2025 tavoitteena on jatkaa laadun

kehittämistä hallinto-oikeuden prosessin parissa.

Tutustu laatukäsikirjaan tuomioistuinlaitoksen verkkosivuilla

Riitta Eskola
hallinto-oikeustuomari
laatuhankkeen koordinoitiryhmän jäsen

Suurpetoasiat Itä-Suomen hallinto-oikeudessa

Suomen suurpedot susi, karhu, ahma ja ilves puhuttavat suomalaisia. Joidenkin mielestä suurpetoja, erityisesti susia, on Suomessa liikaa ja joidenkin mielestä liian vähän. Osa on taas sitä mieltä, että suurpetojen määrä on sopiva. Erilaiset näkemykset pyritään sovittamaan yhteen suurpedoille laadituilla valtakunnallisilla hoitosuunnitelmissa.

Suomen suurpedot ovat metsästyslain mukaan rauhoitettuja riistaeläimiä ja Euroopan unionin luontodirektiivin tiukasti suojelemissa eläinlajeja. Suurpetoja voidaan kuitenkin myös metsästää Suomen riistakeskuksen myöntämällä poikkeusluvalla, koska luontodirektiivi sallii tietyin edellytyksin suojelusta poikkeamisen.

Vastuu suurpetokantojen hoidosta ja säilyttämisestä kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle, joka voi asettaa vuosittain asetuksillaan suurimman sallitun saalismäärän, jonka pohjalta Suomen riistakeskus voi myöntää hakemuksesta poikkeuslupia. Suurimmat sallitut saalismäärät perustuvat Luonnonvarakeskuksen vuosittaisiin kanta-arvioihin.

Itä-Suomen hallinto-oikeudessa suurpetoasiat näyttäytyvät erityisesti niin sanottuna kannanhoidollista metsästystä koskevana valitusasioina, jotka ovat koskeneet susien, karhujen ja ilvesten metsästystä.

Erityisesti suden osalta kysymys siitä,

missä määrin lajin kannanhoidollinen metsästys tulisi sallia, on herättänyt julkisuudessa laajaa keskustelua. Unionin tuomioistuimen ja korkeimman hallinto-oikeuden viime vuosina tekemien ratkaisujen vuoksi Suomen riistakeskus ei ole enää myöntänyt poikkeuslupia suurpetojen kannanhoidolliseen metsästyseen samoin perustein kuin joskus aikaisemmin. Siltä osin kuin poikkeuslupia suurpetojen kannanhoidolliseen metsästyksen on myönnetty, on niistä myös säännönmukaisesti valitettu hallinto-oikeuteen. Valittajina poikkeuslupa-asioissa ovat olleet alueelliset ja paikalliset luonnonsuojelujärjestöt.

Valitusasian tultua vireille hallinto-oikeus on tutkinut viran puolesta, että valittajalla on

ollut valitusoikeus. Mikäli valitusoikeus on ollut, ja valituksessa on vaadittu täytäntöönpanon kieltä, hallinto-oikeus on säännönmukaisesti myös kieltänyt riistakeskuksen päätöksen täytäntöönpanon. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että poikkeuslupapäätöksen kohteena olevan suurpedon kannanhoidollista metsästystä ei ole päästy aloittamaan.

Suurpetojen kannanhoidollista metsästystä koskevia valitusasioita käsitellessään hallinto-oikeus tutkii riistakeskuksen päätöksen lainmukaisuuden valituksessa esitettyjen vaatimusten rajoissa. Ratkaisutoiminnassaan hallinto-oikeus ottaa huomioon asiassa esitetyn selvityksen ja kansallisen lainsäädännön

ja korkeimman hallinto-oikeuden oikeuskäytännön sekä unionin oikeuden, erityisesti luontodirektiivin, ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön. Valitusasian asianmukaisen käsittelyn hallinto-oikeudessa viemä aika huomioon ottaen poikkeuslupapäätöksessä suurpedon metsästykselle määrätty tyypillisesti noin 1–3 kuukautta kestävä lupa-aika on siinä vaiheessa jo yleensä päättynyt, kun hallinto-oikeus on antanut valitusasiassa ratkaisun. Suurpetojen kannanhoidolliseen metsästyksen ja näiden asioiden tuomioistuinkäsittelyyn liittyvä välillä kiihkeäksikin yltävä julkisuudessa käytävä keskustelu ei hallinto-oikeuden ratkaisutoimintaan vaikuta. Hallinto-oikeus ei myöskään harjoita eikä toteuta riistapolitiikkaa, vaan tämä kuuluu

maa- ja metsätalousministeriölle.

Alueellisten ja paikallisten luonnonsuojelujärjestöjen tekemien valitusten johdosta riistakeskuksen tekemät suurpetojen kannanhoidollista metsästystä koskevat päätökset ovat Itä-Suomen hallinto-oikeudessa usein ku-moutuneet. Hallinto-oikeuden päätökset ovat myös pääsääntöisesti jääneet lainvoimaisiksi joko niin, että hallinto-oikeuden päätöksistä ei ole valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen tai jos on valitettu, korkein hallinto-oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Hallinto-oikeustuomarit

Toni Sarivirta, Niko Jokela ja Jari Kuusela

Vihreää siirtymää koskevat valitukset

Maankäyttö- ja rakennuslakiin on 1.1.2023 lisätty väliaikainen säännös 188 a §, jonka mukaan uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus ja 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia kaava-asioita ja lupa-asioita koskeviin valituksiin vuosina 2023–2028.

Säännöksen keskeinen tavoite on hallituksen esityksen 128/2022 mukaan ollut vihreän siirtymän eräiden investointien

edistäminen nopeuttamalla niitä koskevien lupahakemusten käsittelyä aluehallintovirastoissa ja niitä koskevien valitusten käsittelyä hallintotuomioistuimissa. Vihreällä siirtymällä tarkoitetaan siirtymää kohti ekologisesti kestävää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen vaan nojaa vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin. Uusiutuvalla energiantuotannolla tarkoitetaan esimerkiksi tuuli- ja aurinkovoimaloiden energiantuotantoa sekä uusiutuvilla biopolttoaineilla tuotettua energiaa. Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävänä asemakaavana pidettäisiin lähtökohtaisesti

sellaista asemakaavaa, jossa osoitettujen uusiutuvan energian voimalan tai voimalakokonaisuuksien teho on suurempi kuin kaksi megavolttiampeeria. Uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittävänä asemakaavana pidettäisiin myös sellaista asemakaavaa, jossa käsitellään uusiutuvaa energiantuotantoa palvelevia toimintoja kuten energiavarastoja.

Itä-Suomen hallinto-oikeuteen on maankäyttö- ja rakennuslain 188 a §:n voimassa olon aikana saapunut viisi vihreän siirtymän mukaista asemakaavavalitusta. Näissä kolmessa on ollut kysymys aurinkovoimalasta.

Edellä mainitun pykälän voimassa ollessa ei ole saapunut yhtään tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavavalitusta.

Hallinto-oikeuden on maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:n 2 momentin mukaan käsiteltävä asuntorakentamisen kannalta tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus kiireellisenä. Tämän lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 188 a §:n mukaan vihreää siirtymää koskevat asemakaavat on käsiteltävä hallinto-oikeudessa kiireellisenä suhteessa muihin maankäyttö- ja rakennuslain mukaisiin kaavoihin. Itä-Suomen hallinto-oikeudessa

kaikkien asemakaavavalitusten keskimääräinen käsittelyaika on ollut vuonna 2024 noin 5,5 kuukautta ja vihreän siirtymän asemakaavojen noin 4,5 kuukautta.

Vuonna 2024 hallinto-oikeus on ratkaissut kaksi vihreän siirtymän mukaista asemakaavavalitusta, joissa oli kyse Kotkan kaupungin asemakaavasta Keltakallio II (hallinto-oikeuden päätös 19.9.2024 nro 2023/2024). Kyseinen asemakaava mahdollisti teollisuusalueen rakentamisen alueelle. Valituksenalaisessa asemakaavassa oli osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolle sai sijoittaa merkittävän, vaarallisia

kemikaaleja valmistavan ja varastoivan laitoksen (T/kem). Tätä kirjoitettaessa hallinto-oikeudessa on vireillä yksi asemakaavavalitus, jossa on kysymys aurinkovoimalahankkeesta.

Riikka Tiainen

3. osaston johtaja, hallinto-oikeustuomari

Finlex-ratkaisuja verotuksesta, hyvinvointialueasioista ja tietosuojasta

Finlex-ratkaisussa 22.12.2023 oli kyse henkilön vaatimuksesta saada tiedot hänen tietojaan käsitelleiden pankin työntekijöiden nimistä, asemasta ja tietojen käsittelytoimista. Euroopan unionin tuomioistuimien oli antanut hallinto-oikeuden pyynnöstä asiassa ennakkoratkaisun. Hallinto-oikeus katsoi, ettei valittajalla ollut oikeutta saada tietoa hänen tietojaan käsitelleiden henkilöiden henkilöllisyydestä. Hallinto-oikeus kuitenkin katsoi, että valittajalle oli luovutettava tiedot käsittelytoimien tarkoista ajankohdista.

Finlex-ratkaisussa 11.1.2024 oli kyse siitä, pidetäänkö B Oy:tä elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 6 b §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena kiinteistöyhtiönä. B Oy on kiinteistöjen omistamisen ohella harjoittanut

golfliiketoimintaa. Yhtiön golftoiminnan noin 2,4 miljoonan euron suuruisesta liikevaihdosta lähes miljoona euroa on koostunut green fee -maksuista, yritystapahtumista, pelioikeuksien välityksestä, yhteistyösopimuksista ja golfautoista saaduista tuloista. Yhtiön palveluksessa on ollut keskimäärin 25 työntekijää. Hallinto-oikeus katsoi, että B Oy:n tosiasiallinen toiminta ei ole käsittänyt pääasiallisesti kiinteistöjen omistamista tai hallintaa.

Finlex-ratkaisussa 3.5.2024 oli kyse siitä, olivatko kunnanhallitusten jäsenet ja kunnanvaltuustojen puheenjohtajistoon kuuluvat henkilöt esteellisiä osallistumaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelman valmisteluun. Hallinto-oikeus katsoi,

että kunnanhallituksen jäsenet olivat yhteisöjäävin perusteella esteellisiä, koska asian ratkaisusta oli odotettavissa erityistä hyötyä ja vahinkoa hyvinvointialueen jäsenkunnille. Hallinto-oikeus edelleen katsoi, etteivät kunnanvaltuustojen puheenjohtajistoon kuuluvat henkilöt olleet yhteisöjäävin soveltamisalaan kuuluvassa asemassa.

Finlex-ratkaisussa 15.5.2024 oli kyse siitä, tuleeko lesken jälkeen toimitettavassa perintöverotuksessa jättää huomioon ottamatta kahden vuoden sisällä peritystä omaisuudesta se osa, joka vastaa ensin kuolleen puolison jälkeen toimitetussa perintöverotuksessa tehtyä 90 000 euron puoliso vähennystä. Hallinto-oikeus katsoi, että merkitystä on sillä, onko sama omaisuus ollut perintöverotuksen

kohteena jo kertaalleen eli onko omaisuuden ensin perineelle henkilölle määrätty siitä tosiasiasa perintöveroa. Kun puoliso vähennyksen osalta perintöveroa ei ole tullut suoritettavaksi, omaisuuden ei voida katsoa tulevan perintöverotuksen kohteeksi kahteen kertaan, jos lesken jälkeen toimitettavassa perintöverotuksessa perintöveron perusteeseen luetaan 90 000 euroa.

Finlex-ratkaisussa 10.6.2024 oli kyse sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen johdosta lakkautuvan erityishuoltopiirin kuntayhtymän ylijäämien palauttamisesta. Kuntayhtymän yhtymäkokous oli päättänyt ylijäämien palauttamisesta jäsenkunnille peruspääoman suhteessa. Hallinto-oikeus totesi, että kuntayhtymän sitoumus ylijäämän

palauttamisesta jäsenkunnille oli kuntayhtymän velkana lähtökohtaisesti siirtynyt hyvinvointialueiden vastattavaksi yleisraantona. Voimaannpanolain 33 §:ssä kunnille oli annettu toimivalta päättää kuntayhtymien ylijäämien palautuksesta. Päätökset ylijäämän palauttamisesta oli kuntien puolesta tehnyt kuntayhtymän yhtymäkokous. Kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätökset eivät olleet lainvastaisia.

Finlex-ratkaisussa 5.11.2024 oli kyse siitä, miten sukupolvenvaihdosluovutuksen edelleen luovutuksen verotusta koskevaa säännöstä on tarkoitus soveltaa tilanteessa, jossa omaisuuden jatkoluovutus on vain osittain vastikkeellinen. Tietäessä sukupolvenvaihdosluovutuksen edelleen luovutuksen tilanteissa

oikaistaan omaisuuden edelleen luovutuksen yhteydessä toteutuvaa luovutusvoiton määrää aikaisemman luovutuksen verovapaan luovutusvoiton määrällä. Hallinto-oikeus katsoi, että lahjanluonteisessa jatkoluovutuksessa oikaisu kohdistuu luovutuksen vastikkeelliseen osaan.

Finlex-ratkaisussa 2.12.2024 oli kyse siitä, voitiinko maatilakokonaisuuden luovutukseen soveltaa sukupolvenvaihdosta koskevaa huojennussäännöstä. Hallinto-oikeus katsoi, ettei valittajan voida katsoa jatkaneen maatilalla maatalouden harjoittamista tilanteessa, jossa valittajan tulot olivat muodostuneet pelkästään maataloustuista eikä maataloustuotteita tuotettu lainkaan myyntiin vakaassa tulonhankkimisen tarkoituksessa.

Loputon työmaa: työhyvinvointi

Otsikko vaikuttanee hieman synkältä, mutta totta on, ettei työhyvinvoinnin suhteen kehittäminen tule ikinä valmiiksi. Hallinto-oikeudessa tehdään vaativaa asiantuntijatyötä, ja psykososiaalisen kuormituksen hallinnan teemat ovat jatkuvasti läsnä. Fysiologisen puolen kannalta näyttöpäätetyön haittoihin tulisi kiinnittää huomiota. Työn fyysinen keveys ei ole aina siunaus sekään, sillä liike on lääkettä ja alituinen istuminen ei ole terveyttä edistävää. Riippumattomuudesta huolimatta päätökset syntyvät loppujen lopuksi kollegiaalisesti, joten yhteistyötaitojenkin tulisi olla terässä. Hybridityön parasta

toteutustapaa mietitään varmasti monessa muussakin paikassa, mutta myös meillä. Järjestelmämuutoksien takia työprosesseja ja -tapoja päästään myös kehittämään säännöllisen epäsäännöllisesti ja pohtimaan, miten työ olisi tehtävissä tarkoituksenmukaisesti, tehokkaasti ja ilman turhia sivupolkuja, mutta silti laadukkaasti.

Hallinto-oikeudessa työhyvinvointi onkin jatkuvasti esillä pidettävä teema ja mukana käytännön johtamistyössä. Kun päätöksiä ainakin toistaiseksi tekevät ihmiset, eikä automatiikka, on olennaista, että tärkeimmästä

työvälineestä eli henkilöstöresursseista pidetään aidosti myös huolta. Työhyvinvoinnin kehittämisen on oltava arjessa läsnä, sillä se ei ole asia, joka kuitataan kerran vuodessa jollain kivalla. Jos työ ahdistaa 364 päivää vuodessa, parhaimmatkaan pikkujoulut eivät käännä vaakakuppia kivan puolelle. Joku viisaampi on joskus muotoillut, että jokainen päätös on työhyvinvointipäätös, ja tämän ajatuksen voin itsekkin allekirjoittaa.

Työhyvinvoinnin edistämisen on oltava myös vastuullista, kun kyse on julkisesta toimijasta. Budjetti ei ole rajaton, mutta onneksi

olennaisimmat työn sujuvuuteen ja siten työhyvinvointiin vaikuttavat asiat ovat usein niitä, joihin saadaan parannuksia ihan omin voiminkin. Tämä vaatii toki tilaa ja mahdollisuuksia keskustelulle ja aitoa kiinnostusta teemaan. Yksittäiseen infoluentoon verrattuna tällaisen työskentelyn vaikuttavuus on kuitenkin parempi.

Työhyvinvoinnin moninaisuus ja kehittämisen merkitys on onneksi tiedostettu ja huomioitu viraston johtamisessa. Jotain työhyvinvoinnin merkityksestä viraston rakenteissa kertoo itse asiassa tämä kirjoituskin. Silloin

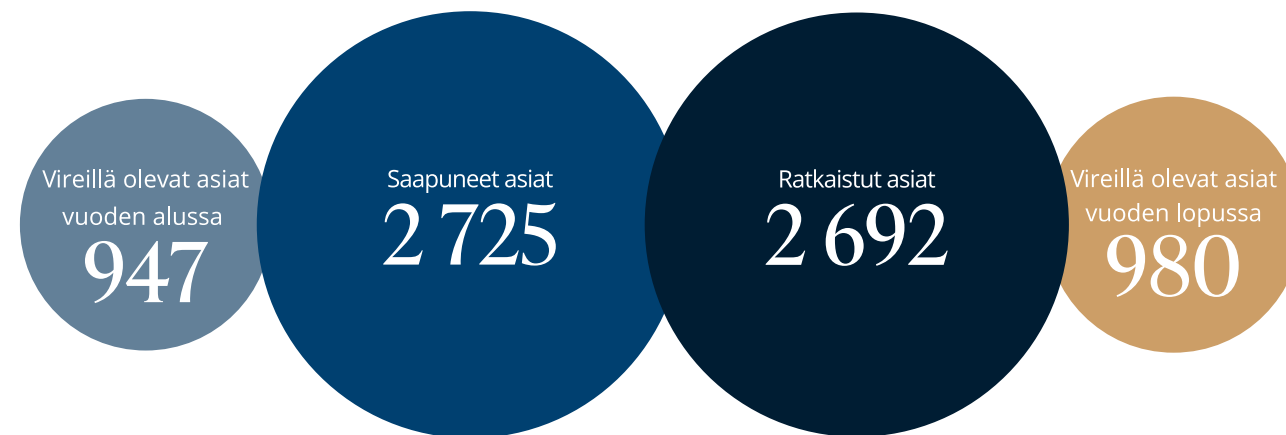
kun jonkin teema on tärkeä, se uskalletaan nostaa myös viestinnässä avoimesti esille. Alun ajatus työmaan loputtomuudesta ei oikeastaan olekaan lohduton, vaan kyse onkin enemmän siitä, että työhyvinvointi teemana on luonteva ja jatkuva toiminnan osa.

Tuula Neuvonen
Apulaishallintojohtaja

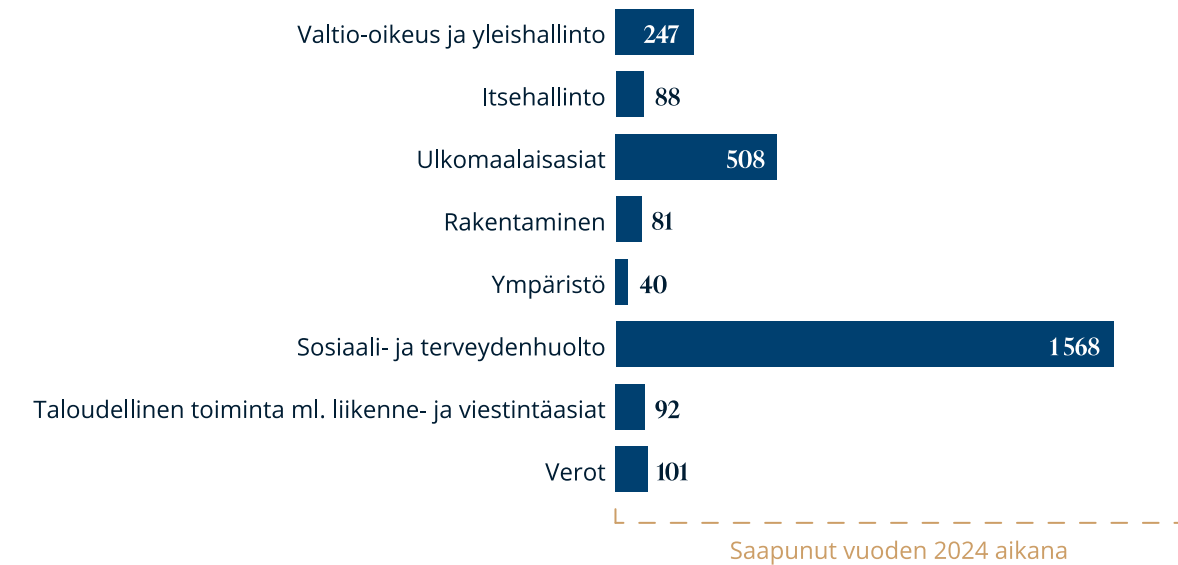

Saapuneet, ratkaistut ja vireillä olevat asiat

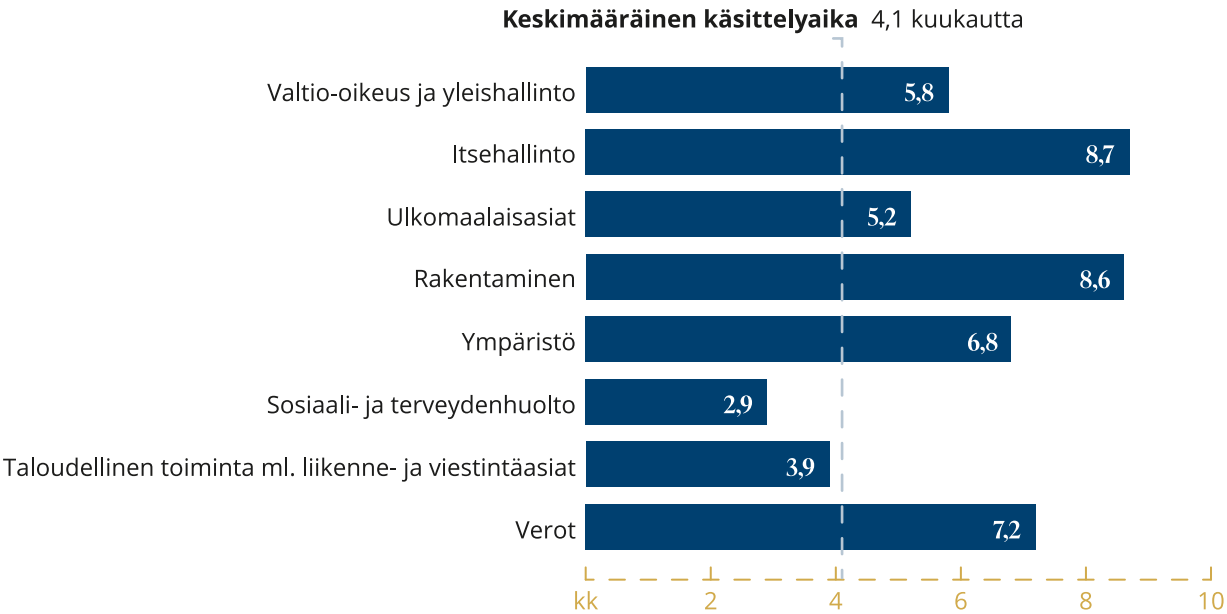

Saapuneet asiat pääasiaryhmittäin

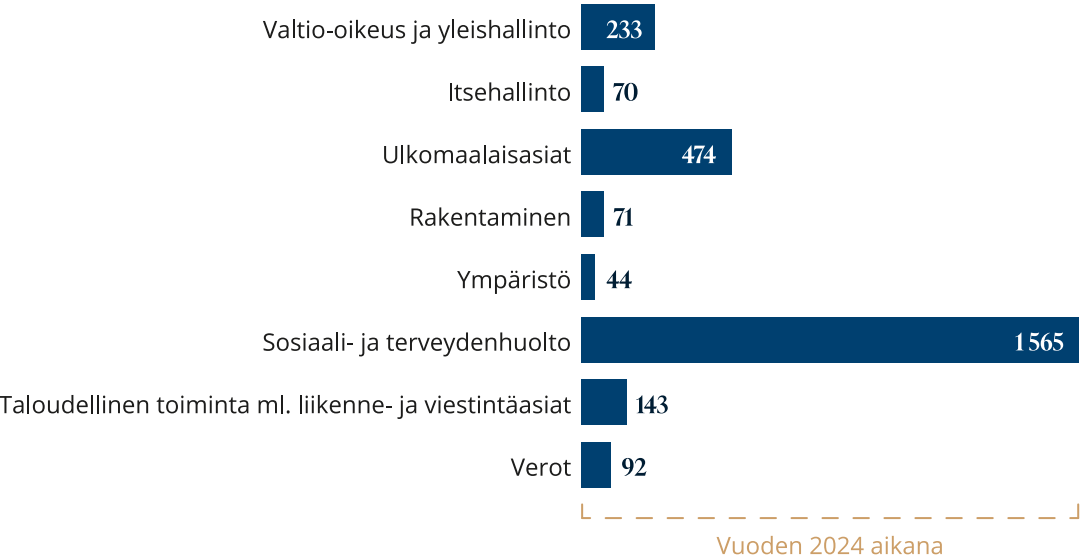

Keskimääräinen käsittelyaika pääasiaryhmittäin

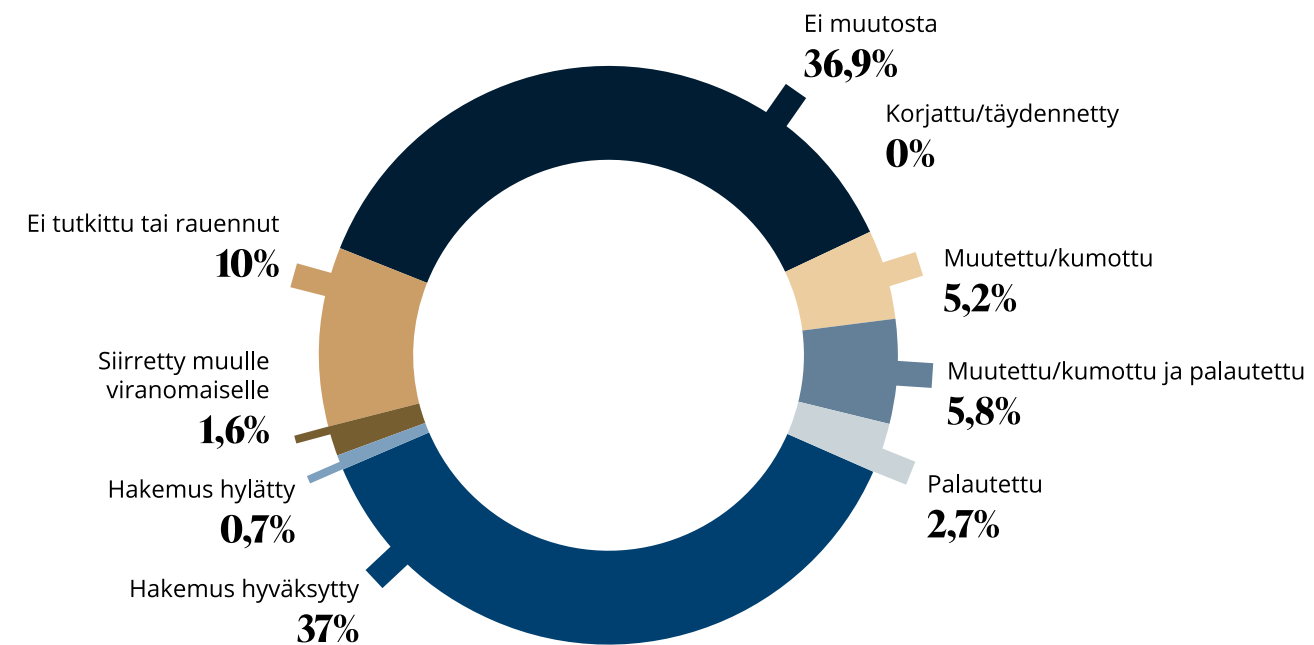

Ratkaistut asiat pääasiaryhmittäin

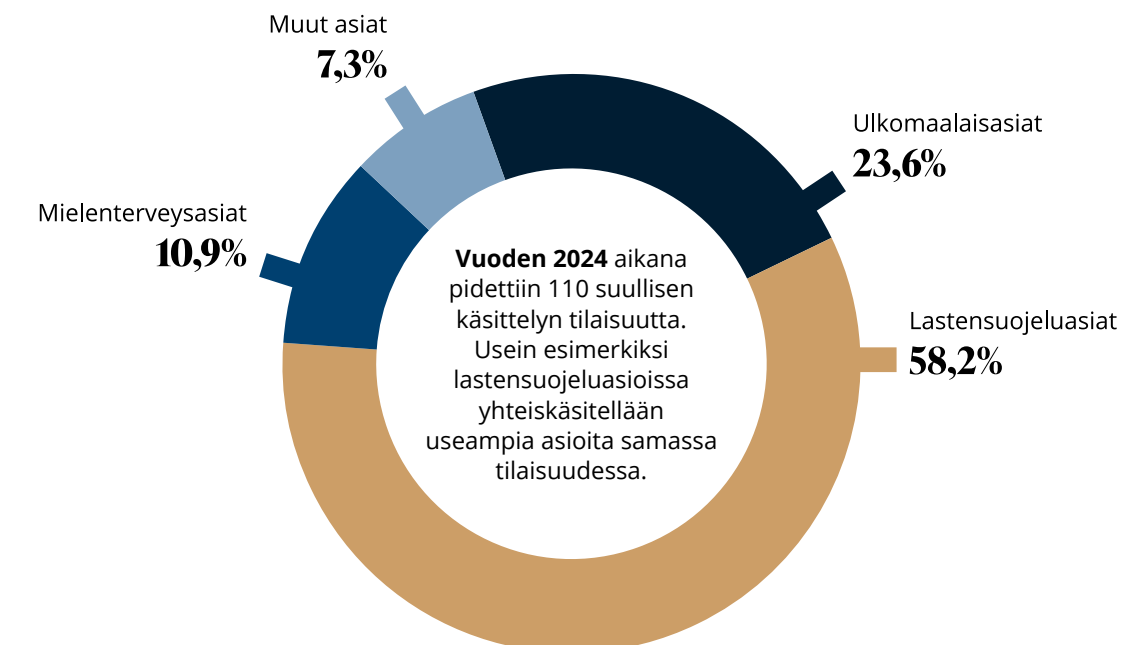

Ratkaistujen asioiden lopputulokset

Suulliset käsittelyt

Hallinto-oikeuden Henkilöstö vuonna 2024

Toimikausi 1.11.2022–31.10.2027 Asiantuntijajäsenet

Tuomioistuimen arvot

Riippumattomuus

Oikeusvarmuus

Tuloksellisuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Avoimuus

Toimitus Itä-Suomen hallinto-oikeus, 2024
Taitto Petra Suominen | Ad Kreppi
Kuvat Hallinto-oikeuden kuva-arkisto (sivulla 11) | Topias Tölli (sivuilla 9, 15, 17 ja 19) | Zdeněk Macháček (sivulla 13)

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Minna Canthin katu 64, PL 1744
70101 KUOPIO

Asiakaspalvelu 029 56 42502
Virastoposti ita-suomi.hao@oikeus.fi

Verkossa tuomioistuimet.fi-sivustolla | www.ishao.fi
LinkedIn haoitasuomi

